

marcanti
college

Examenreglement

VMBO en HAVO

Schooljaar 2021-2022

INHOUDSOPGAVE

1.	ALGEMEEN	3
	1.1 Grondslag van dit reglement	3
	1.2 Inwerkingtreding	3
	1.3 Begripsbepalingen	3
2.	HET EXAMEN	5
	2.1 Afnemen Examen	5
	2.2 Het eindexamen	5
	2.3 Eindexamenvakken	5
	2.4 Afwijking wijze van examineren	5
	2.5 Regels voor leerlingen tijdens examens	6
	2.6 Disciplinaire zaken	6
	2.7 Recht van beroep	7
	2.8 Recht van bezwaar	7
	2.9 Vrijstelling van examen vmbo	8
	2.10 Vrijstelling van examen havo	8
3.	HET SCHOOLEXAMEN	9
	3.1 Programma van toetsing en afsluiting	9
	3.2 Schoolexamen	9
	3.3 Herkansing schoolexamen	9
	3.3.1 Herkansing schoolexamen Regels	10
	3.3.2 Regels rondom inhalen schoolexamens	10
	3.4 Inhalen van buiten de tentamenweek afgenomen toetsen	10
	3.5 Overgangsnormen voor-examenklassen	10
	3.6 Zij-instroom	10
	3.7 Te laat komen bij schoolexamens	10
	3.8 Overschrijdingsregelingen van het schoolexamen	11
	3.9 Mededeling beoordeling schoolexamen	11
	3.10 Bewaren en beheren van schoolexamenwerk	11
	3.11 Profielwerkstuk	11
	3.12 Herexamen	11
4.	CENTRAAL EXAMEN	12
	4.1 Algemene bepalingen	12
	4.2 Inhoud van het examen	12
	4.3 Toelating tot het centraal examen.	12
	4.4 Gecommitteerden	12
	4.5 Tijdvakken en afneming centraal examen	13
	4.6 Centraal examen voorlaatste leerjaar	13
	4.7 Examenrooster	13
	4.8 Innemen van centraal examenwerk	13
	4.9 Te laat komen bij centraal examen	14
	4.10 Verhinderung centraal examen	14
	4.11 Ziek of onpasselijk worden tijdens het centraal examen	15
	4.12 Onregelmatigheden bij het centraal examen	15

5.	UITSLAG, HERKANSINGEN EN DIPLOMERING	16
	5.1 Eindcijfer eindexamen	16
	5.2 Vaststelling uitslag	16
	5.3 Uitslag	16
	5.4 Combinatiecijfer	16
	5.5 Algemeen	16
	5.6 Extra vak	17
	5.7 Cum laude havo	17
	5.8 Cum laude vmbo-tl	17
	5.9 Cum laude vmbo-bb & Cum laude vmbo-kb	17
	5.10 Herkansing centraal examen	17
	5.11 Diploma en cijferlijst	18
	5.12 Duplicaten	18
	5.13 Gegevensverstrekking aan de Minister	18
	5.14 Bewaren examenwerk	19
	5.15 Inzage van centrale examens	19
	5.16 Spreiding examen	19
6.	OVERIGE BEPALINGEN	20
7.	INFORMATIE VOOR EXAMINATOREN	20
	7.1 Informatie voor de examens per vak en niveau	20
	7.2 Protocol geheimhouding CSPE en digitale examens	20
8.	DE EXAMENCOMMISSIE	20
	8.1 Taken en bevoegdheden van de examencommissie	20
	8.2 Benoeming en samenstelling van de examencommissie	21

1. ALGEMEEN

1.1 Grondslag van dit reglement

Het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo, van 10 juli 1989, bepaalt in artikel 31 dat het bevoegd gezag van een school een examenreglement vaststelt, waarin regels met betrekking tot het eindexamen zijn opgenomen. Het Eindexamenbesluit is naast het hiernavolgende Reglement de basis voor alles wat betrekking heeft op het eindexamen van de instelling.

1.2 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op en vanaf 1 augustus 2019, voor de cohorten die (eind-)examen doen in het schooljaar 2019-2020. Dit document vervangt alle voorgaande versies. Vervolgens wordt de werking van dit reglement telkens automatisch verlengd tot het reglement wordt herroepen. In gevallen waarin dit examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting van de school niet voorziet, beslist de bestuurder.

1.3 Begripsbepalingen

Bevoegd gezag:	De bestuurder van de stichting Espritscholen, waar het Marcanti College onder valt
CvE:	Het door de Minister ingestelde College voor Examens.
Centraal examen:	Het deel van het examen, waarvan de stof, de opgaven en de tijd waarbinnen het examen moet zijn afgelegd door het ministerie wordt bepaald.
Combinatiecijfer:	Een cijfer dat wordt gevormd door het gemiddelde van de eindcijfers van het profielwerkstuk, CKV en maatschappijleer (havo) Het gemiddelde van de cijfers behaald voor de keuzevakken (vmbo)
Commissie van Beroep:	Het bevoegd gezag stelt een Commissie van Beroep in, als bedoeld in artikel 5 lid 4 van het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo. Deze commissie is bevoegd beroepen af te handelen van leerlingen die in verzet komen tegen een (straf)maatregel van de directeur.
CSPE:	Centraal schriftelijk en praktisch examen.
De Wet:	De Wet op het Voortgezet Onderwijs.
DUO:	Dienst uitvoering onderwijs (voorheen IBG, Informatie Beheergroep).
Diplomacijfer:	Het diplomacijfer is het afgeronde cijfer van alle schoolexamen-onderdelen als er in dit vak geen centraal examen wordt afgelegd. Als er wel centraal examen wordt afgenomen voor een vak wordt er een gemiddelde bepaald van het schoolexamencijfer (op een decimaal) en het centraal examencijfer (op een decimaal). In het geval van een centraal praktisch examen vindt er eerst een middeling plaats tussen centraal examencijfer en centraal praktisch examencijfer.
Bestuurder:	De volgens de statuten benoemde bestuurder van de onderwijsstichting Esprit Scholen.
Directeur:	Een lid van het managementteam van de scholen, met uitzondering van de bestuurssecretaris.
Examen:	Hiermee wordt zowel het schoolexamen als het centraal examen bedoeld. Het eindexamen van een vak bestaat uit een schoolexamen of een schoolexamen en een centraal examen of een schoolexamen, een centraal praktisch examen en een centraal examen
Examencommissie:	Examensecretaris, plaatsvervangend examensecretaris en adjunct-directeur.
Examinator:	Degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak.

Handelingsdelen:	Diverse soorten opdrachten waarvoor geen cijfer wordt gegeven maar die naar behoren moeten worden afgerond.
Herkansing:	Het opnieuw deelnemen aan een schriftelijke dan wel mondelinge toets van het schoolexamen.
Inspectie:	De Inspectie Voortgezet onderwijs houdt toezicht op de examens en controleert aan de hand van het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting of het examen op de school voldoet aan de wettelijke voorschriften (zie artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht).
leerling:	Ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
Minister:	De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.
Onregelmatigheid:	Een voorval dat de voortgang van een examen belemmert of een eerlijke beoordeling onmogelijk maakt, dit ter beoordeling van de directeur.
PLG-leider	De voorzitter van een professionele leergemeenschap.
Profielwerkstuk:	Een uitgebreide praktische opdracht (zoals bedoeld in artikel 5 van het Eindexamenbesluit), bij havo, waarbij een vak uit het examenprogramma van de leerling is betrokken. Het profielwerkstuk wordt met een cijfer beoordeeld dat onderdeel uitmaakt van het combinatiecijfer.
Programma van Toetsing en Afsluiting:	In het programma van toetsing en afsluiting (PTA) en de daarbij behorende bijlagen worden alle door de wet vereiste toelichtingen met betrekking tot het organiseren en het afnemen van de profiel - en vakspecifieke onderdelen van het schoolexamen gegeven. Dit programma van toetsing en afsluiting wordt jaarlijks vóór 1 oktober door het bevoegd gezag aan inspectie gezonden.
Schoolexamen:	Het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting wordt afgenomen.
Sectorwerkstuk:	Het sectorwerkstuk is een werkstuk, (zoals bedoeld in artikel 4 van het Eindexamenbesluit), bij vmbo (mavo), een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in de desbetreffende sector van het vmbo (mavo).
Staatsexamen	Een staatsexamen is een eindexamen in Nederland dat niet door een school georganiseerd wordt, maar door de overheid, gerepresenteerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs.
Toets:	Een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht.
Toezichthouder /surveillant	Een functionaris die belast is met toezicht tijdens examens

2. HET EXAMEN

2.1 Afnemen Examen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De bestuurder wijst één van de personeelsleden aan tot secretaris van het eindexamen (hoofdstuk 1, artikel 3 van het eindexamenbesluit VO), daarnaast is er een plaatsvervangend examensecretaris aangewezen.
3. De bestuurder mandateert bevoegdheden inzake het examen aan de directeur van de school c.q. aan leden van het managementteam/examensecretaris belast met verantwoordelijkheid voor een specifieke kolom of afdeling van de school.

2.2 Het eindexamen

1. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een schoolexamen of uit een schoolexamen en een centraal examen of uit een schoolexamen, een praktisch examen en een centraal examen.
2. Het schoolexamen havo omvat mede een profielwerkstuk.
3. Het schoolexamen mavo/vmbo theoretische leerweg omvat mede een sectorwerkstuk.

2.3 Eindexamenvakken

1. De leerlingen kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen, met inachtneming van het daarover gestelde in het Eindexamenbesluit vwo-havo- mavo-vbo. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De inhoud van het eindexamen voor de onderscheiden onderwijssoorten wordt nader geregeld in de volgende artikelen van het Eindexamenbesluit vwo-havo- mavo-vbo:
  - a. artikel 13 eindexamen havo,
  - b. artikel 22 eindexamen vmbo theoretische leerweg (mavo).
3. Een leerling kan, voor zover de directeur van de school dit toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen.

2.4 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte leerling het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die leerling. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijk handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een terzake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een leerling die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste

- vijf jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op: het vak Nederlandse taal en letterkunde;
- a. het vak Nederlandse taal;
  - b. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
  5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

2.5 Regels voor leerlingen tijdens examens

1. Het is niet toegestaan met potlood te schrijven. Tekenen (van grafieken en dergelijke) met potlood is toegestaan.
2. De leerling mag geen gebruik maken van correctielak, -pen of -lint. Bij eventuele vergissingen dient de leerling de gemaakte fout door te strepen.
3. De leerling mag alleen gebruik maken van door de school gewaarmerkt papier. Het gebruik van eigen klad/aantekeningpapier is niet toegestaan.
4. De leerling plaatst aan de bovenkant van elk vel papier zijn naam en examennummer.
5. Op het eerste blad vermeldt de leerling hoeveel blaadjes hij inlevert. Op ieder blad vermeldt de leerling het nummer van het betreffende blad, eventuele uitzondering daarop is speciaal door de school of door de CvE verstrekt antwoordpapier.
6. Het gebruik van boeken en hulpmiddelen is de leerling verboden, met uitzondering van die waarvan het gebruik door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven is toegestaan. Deze boeken en hulpmiddelen kunnen door de directeur of een door een aangewezen toezichthouder onderzocht worden. Het is niet geoorloofd boeken en andere hulpmiddelen dan door de CvE toegestaan, mede te nemen in het examenlokaal.
7. Gedurende het examen is het de leerling niet geoorloofd zich zonder toestemming van degenen die toezicht houden, uit het examenlokaal te verwijderen.
8. Gedurende het eerste half uur van de examenzitting mogen de leerlingen het examenlokaal niet verlaten.
9. De laatste tien minuten van de examenzitting mogen de leerlingen het examenlokaal niet verlaten. Eventuele extra tijd wordt hier niet meegerekend.
10. Een mobiele telefoon, smartwatch of een ander elektronisch device met zendmogelijkheden wordt voorafgaand aan het examen uitgezet en in een telefoontas of ander daarvoor bestemde opslagplaats opgeborgen.
11. Na het inleveren van het examenwerk mag de leerling onder geen beding wijzigingen/aanvullingen in het ingeleverde werk aanbrengen.
12. Examenopgaven mogen niet door de leerlingen buiten de examenzaal worden gebracht. Na de examenzitting kunnen ingeleverde opgaven worden opgehaald op een door de directeur vast te stellen tijdstip.
13. Bovengenoemde regels kunnen aangevuld/gewijzigd worden na ontvangst van de septembermededeling. De septembermededeling bevat informatie voor de voorbereiding van de examens van het volgend jaar.

2.6 Disciplinaire zaken

1. Indien een leerling zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,

- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de leerling dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen. Bij een digitaal examen op een flexibel tijdstip of een CSPE kan de directeur beslissen dat de leerling op een bepaald tijdstip een variant van hetzelfde examen kan maken.
3. Indien de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen of het centraal examen wordt ontdekt, kan de directeur eveneens bovenstaande maatregelen nemen.
  4. Alvorens een beslissing ingevolge het 2e lid wordt genomen hoort de directeur de leerling. De leerling kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
  5. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt schriftelijk aan de leerling en, indien de leerling minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de leerling meegedeeld en tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie.
  6. De leerling kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde Commissie van Beroep Examenzaken.

2.7 Recht van beroep

De commissie van beroep bestaat uit een voorzitter, een secretaris (een van de secretarissen van het eindexamen van een andere school van de Esprit Scholengroep dan waar het beroep is aangetekend) en een deskundige, al dan niet extern, aangesteld door de voorzitter en de secretaris.

Het adres van de commissie van beroep is:

Commissie van beroep eindexamen Esprit scholengroep
p/a Stichting voor Voortgezet Onderwijs te Amsterdam
Prinses Irenestraat 59
1077 WV Amsterdam

1. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de leerling alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de leerling, aan de ouders, voogden of verzorgers van de leerling indien deze minderjarig is, voorts aan de directeur en aan de inspectie.

2.8 Recht van bezwaar

1. Indien de leerling bezwaar wil maken tegen een genomen beslissing kan hij zich wenden tot de geschillencommissie, te bereiken op onderstaand adres/telefoonnummer:

Stichting Onderwijsgeschillen
Postbus 85191
3508 AD Utrecht
T: 030-2809590
E: info@onderwijsgeschillen.nl
W: www.onderwijsgeschillen.nl

2.9 Vrijstelling van examen vmbo

1. Het bevoegd gezag van een school voor mavo of vbo kan een leerling, na overleg met de leerling en, indien de leerling minderjarig is, met diens ouders, voogden of verzorgers, ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in lichamelijke opvoeding, indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.
2. Het bevoegd gezag kan toestaan dat een ontheffing, verleend voor de eerste twee leerjaren van het volgen van een tweede moderne vreemde taal, tevens geldt als ontheffing voor die taal voor de periode waarin de leerling onderwijs in de kaderberoepsgerichte, theoretische of gemengde leerweg volgt, met dien verstande dat Arabische taal, Turkse taal, Spaanse taal, maatschappijkunde, geschiedenis en staatsinrichting, of aardrijkskunde in de plaats komt van het onderwijs in de taal waarvoor de vrijstelling is verleend. Deze toestemming kan slechts worden verleend ten behoeve van leerlingen die:
  - a. op grond van artikel 22, tweede lid, beschikken over een ontheffing en deze ontheffing wordt voortgezet,
  - b. in de periode van de eerste twee leerjaren onderwijs in de Arabische taal, de Turkse taal, of Spaanse taal volgden, of
  - c. onderwijs gaan volgen in de basisberoepsgerichte leerweg en die in het schooljaar voorafgaand aan het betrokken schooljaar leerwegondersteunend onderwijs volgden.
3. Dit artikel geldt tevens voor leerlingen die in een hoger leerjaar voor de eerste maal in Nederland tot een school zijn toegelaten.
4. De leerling van een school voor vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, die in het bezit is van het diploma vmbo in de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg en die in plaats van de vakken, als bedoeld in artikel 10b van de wet, of als extra vak examen heeft afgelegd in één of meer vakken van artikel 10 van de wet of artikel 26c dan wel 26b, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.
5. De leerling van een school voor vmbo, voor zover het betreft de basisberoepsgerichte leerweg, die in het bezit is van een diploma vmbo in een andere leerweg, en die in plaats van de vakken, bedoeld in artikel 10b, of als extra vak, examen heeft afgelegd in één of meer vakken van artikel 10 van de wet, artikel 26b of artikel 26c, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.
6. De leerling van een school voor vmbo, voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg, die in het bezit is van een diploma vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg, de theoretische leerweg of de gemengde leerweg, en die in plaats van de vakken, bedoeld in artikel 10b van de wet, of als extra vak, examen heeft afgelegd in één of meer vakken van artikel 10b van de wet, artikel 26b dan wel artikel 26c, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.
7. De leerling van een school voor vmbo, voor zover het betreft de gemengde leerweg, die in het bezit is van een diploma vmbo en die in plaats van de vakken, bedoeld in artikel 10d, of als extra vak, examen heeft afgelegd in één of meer vakken van artikel 10 of artikel 10b van de wet, of artikel 26b dan wel artikel 26c, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak, respectievelijk deze vakken.

2.10 Vrijstelling van het examen havo

1. Het bevoegd gezag van een school voor vwo of havo kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.
2. De leerling van een school voor havo die in het bezit is van het diploma vmbo en die in plaats van de vakken, genoemd in artikel 10, artikel 10b of artikel 10d van de wet, of als extra vak examen heeft afgelegd in één of meer vakken van artikel 26c of 26b, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.

3. HET SCHOOLEXAMEN

3.1 Programma van toetsing en afsluiting

1. De vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting is door het bevoegd gezag gemandateerd aan de directeur.
2. De directeur stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast.
3. In het programma van toetsing en afsluiting staat in elk geval vermeld:
  - a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
  - b. de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen;
  - c. de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen;
  - d. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een leerling tot stand komt.Opgenomen in het examenreglement:
  - a. de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt;
  - b. de regeling voor herkansing van het schoolexamen;
  - c. de regeling in geval van verhindering of te laat komen;
  - d. de geschillenprocedure.
4. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de examensecretaris voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie. De leerlingen krijgen het examenreglement en PTA per mail opgestuurd. Daarnaast is alle informatie ook beschikbaar op de onze website: <http://marcanti.espritscholen.nl/home/onderwijs/ptos-en-ptas/>
5. Een schoolexamen kan worden afgenomen als een schriftelijke toets, een mondelinge toets of een praktische opdracht.

3.2 Schoolexamen

1. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, bedoeld in artikel 22.
3. Het bevoegd gezag kan, in afwijking van het tweede lid, een leerling die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na aanvang van het eerste tijdvak.
4. Indien het bevoegd gezag gebruikmaakt van de afwijkingsbevoegdheid in het tweede lid, zendt het de resultaten die zijn behaald voor het schoolexamen en het sectorwerkstuk/profielwerkstuk zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 103b tweede lid van de Wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan DUO.

3.3 Herkansing schoolexamen

1. Het bevoegd gezag kan bepalen, dat de leerling die eindexamen of deeleindexamen aflegt voor één of meer vakken het schoolexamen, waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de leerling voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. De herkansing omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.
3. Eventuele herkansingsmogelijkheden voor delen van het schoolexamen of voor schoolexamens waarin wel een centraal examen wordt afgelegd, alsmede de mogelijkheden tot het inhalen van verzuimde delen van het schoolexamen, worden geregeld in de volgende artikelen.

3.3.1 Herkansing schoolexamen regels

1. Elke periode wordt afgesloten met een schoolexamenweek. Alle leerlingen mogen na een tentamenweek één van de gemaakte SE's herkansen, ongeacht de score.
2. In het PTA staat welke schoolexamens herkansbaar zijn.
3. De herkansing is niet verplicht.
4. De school organiseert de herkansing op een gezamenlijk tijdstip in de periode die volgt op de te herkansen schoolexamens. Dit tijdstip is gepubliceerd op de jaaragenda en wordt gecommuniceerd naar ouders en leerlingen. Na dit tijdstip verdwijnt het recht op herkansen voor die periode.
5. a. Na schoolexamenperiode 1 & 2 is er voor de afdelingen havo en vmbo-tl een extra herkansing, evenals na schoolexamenperiode 3 & 4.
b. Voor de afdelingen vmbo-bb & vmbo-k geldt dat zij na schoolexamenperiode 4 een extra herkansing krijgen voor een theoretisch examen en voor een beroepsgericht examen. De leerlingen krijgen de keuze uit alle herkansbare SE's uit het PTA.
6. De leerling dient zichzelf op te geven voor een herkansing voorafgaand aan een daartoe vastgesteld tijdstip, via een (digitaal) herkansingsformulier.
7. De directeur kan in uitzonderlijke gevallen afwijken van deze regels.

3.3.2 Regels rondom inhalen schoolexamens

1. Een leerling die bij een toets in de schoolexamenweek of een examenonderdeel gedurende de betreffende periode afwezig is geweest met een naar het oordeel van de examencommissie geldige reden, en die de daarbij behorende procedures omtrent verzuim en verlof correct heeft gevolgd, kan tijdens het eerstvolgende inhaalmoment, welke is opgenomen in de jaarplanning, de toets inhalen.

3.4 Inhalen van deelschoolexamens

Wanneer een leerling een deelschoolexamen buiten de schoolexamenweek heeft gemist, meldt de leerling zich binnen vijf dagen na terugkomst op school bij de docent om een afspraak te maken voor het inhalen van het deelschoolexamen. De gemiste toets moet voor het einde van de betreffende periode ingehaald zijn.

Leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor het maken van inhaalafspraken. De school heeft daarbij wel als taak de leerlingen deze verantwoordelijkheid aan te leren en ze hierop te wijzen.

3.5 Overgangsnormen voor-examenklassen

De overgangsnormen zijn opgenomen in beleidsstuk Overgangsnormen.

3.6 Zij-instroom

Voor de leerling die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat voorafgaand reeds toetsen zijn gehouden die deel uitmaken van het examen, stelt de directeur een regeling vast, in overleg met de betrokken examiner(en) en de leerling.

3.7 Te laat komen bij schoolexamens

Leerlingen die zonder zwaarwichtige reden te laat komen bij een onderdeel van het schoolexamen, krijgen geen verlenging van de vastgestelde tijd. Zij worden tot de zitting toegelaten tot 30 minuten na aanvang van de toets. Bij luistertoetsen heeft men alleen nog toegang na de pauzes tussen de onderdelen. De beoordeling van de reden van het te laat komen en de beslissing over het inhalen van de gemiste onderdelen liggen bij de examencommissie.

3.8 Overschrijdingsregelingen van het schoolexamen

1. Het overschrijden van een vastgestelde uiterste inlever- of presentatiedatum voor onderdelen van het schoolexamen wordt gezien als een onregelmatigheid. Mogelijke maatregelen zijn beschreven in artikel 2.6 lid 1.
2. Het plegen van fraude wordt gezien als een onregelmatigheid. Onder fraude, zoals genoemd in het eerste lid, worden onder andere, maar niet uitsluitend, bedoeld: kopiëren van andermans werk, vervalsen van formulieren en het oneigenlijk toekennen van examenopgaven. Mogelijke maatregelen zijn beschreven in artikel 2.6 lid 1.
3. Er mogen geen cijfers van schoolexamens of beoordelingen van handelingsopdrachten door toedoen van de leerling ontbreken voorafgaand aan het Centraal Examen. Is dit wel het geval, dan wordt de leerling deelname aan het Centraal Examen ontzegd. De vakdocent tekent voorafgaand aan het Centraal Examen een verklaring waarin zij/hij verklaart dat alle handelingsopdrachten met een letterbeoordeling met een voldoende zijn afgerond.
4. Voor de aanvang van het Centraal Examen dient de leerling het totaaloverzicht van zijn eindcijfers schoolexamen voor akkoord te tekenen en in te leveren bij de teamleider of mentor. Deze draagt er zorg voor dat de akkoordverklaringen bij de administratie terecht komen.

3.9 Mededeling beoordeling schoolexamen

Is voor één of meer vakken het schoolexamen niet tijdig voor het begin van het centraal examen volgens de vastgestelde normen afgerond, dan kan de leerling niet deelnemen aan het centraal examen.

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de leerling bekend voor zover van toepassing:

- a. welk cijfer of cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld,
- c. en de beoordeling van het profielwerkstuk (havo) of het sectorwerkstuk (mavo/vmbo). De leerling levert voornoemd overzicht ondertekend in bij de mentor voor aanvang van het centraal examen (zie 20:6).

3.10 Bewaren en beheren van het schoolexamenwerk

1. De schoolexamencijfers worden door de vakdocent aan de leerling medegedeeld.
2. De leerling heeft altijd recht op inzage van het schoolexamen.
3. De leerling en/of zijn/haar ouders/verzorgers kunnen tot twee weken na inzage tegen de schoolexamencijfers reclameren. Het bezwaarschrift, getekend door de ouders/verzorgers, dient gericht te worden aan de examencommissie.
4. De vakdocent bewaart het gemaakte schriftelijke werk minimaal een half jaar na afname van het schoolexamen. Voor fysieke producten geldt dat deze moeten bewaard tot aan de afsluiting van het volledige vak.
5. De leerling ontvangt van elke praktische opdracht en handelingsdeel een beoordelingsformulier.
6. Bij leerlingen die doubleren in havo 4 of vmbo 3 vervallen alle resultaten van reeds afgelegde SE-toetsen, met uitzondering van die SE-toetsen behorende bij afgesloten vakken waarbij het SE gemiddeld is afgerond met tenminste een 7.0.
7. Bij leerlingen die doubleren in het eindexamenjaar vervallen ook alle resultaten van reeds afgelegde SE-toetsen, met uitzondering van die SE-toetsen behorende bij afgesloten vakken waarbij het SE gemiddeld is afgerond met tenminste een 7.0. Een tweede uitzondering zijn praktische opdrachten of handelingsdelen die reeds voldoende zijn afgerond.

3.11 Profielwerkstuk

1. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen.
2. Het profielwerkstuk heeft betrekking op minstens één vak uit het pakket van de leerling in het voorexamenjaar.

3. Het profielwerkstuk krijgt een cijfer op de cijferlijst dat voor de uitslagbepaling meeweegt in het z.g.n. combinatiecijfer.

3.12 Herexamen

Conform Artikel 35b1 van het Eindexamenbesluit.

Herexamen schoolexamen vmbo

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

4. CENTRAAL EXAMEN

4.1 Algemene bepalingen.

Met het centraal examen wordt het examen bedoeld dat voor alle leerlingen in het Voortgezet Onderwijs in Nederland op hetzelfde moment wordt afgenomen.

Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 t/m 45 van het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo. Daarin is ook opgenomen de wijze van vaststelling van de score en het cijfer van het centraal examen.

Het Eindexamenbesluit staat op www.examenblad.nl.

4.2 Inhoud van het examen

1. De eindexamenprogramma's worden vastgesteld door de Minister van Onderwijs. In deze programma's is opgenomen.
  - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak;
  - b. welk deel van de examenstof centraal wordt geëxamineerd en welk deel van de eindexamenstof tot het schoolexamen wordt gerekend;
  - c. het aantal en de duur van de toetsen van het Centraal Examen;
  - d. Het eindexamenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep vakken.

4.3 Toelating tot het centraal examen

De leerling wordt toegelaten tot het Centraal Examen als het schoolexamen volledig is afgerond. Dat houdt in dat alle schoolexamens die met een cijfer of waardering worden beoordeeld, zijn afgelegd, beoordeeld en verwerkt in de centrale administratie. Wanneer hier niet aan wordt voldaan, wordt een leerling uitgesloten van het Centraal Examen.

4.4 Gecommitteerden

1. DUO maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. DUO maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en instelling voor educatie en beroepsonderwijs en kan, zo nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag een of meer gecommitteerden aan. Het bevoegd gezag maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt tot na de afloop van de herkansing.
2. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn

verplichtingen nakomt.

3. In afwijking van het eerste lid, worden voor het praktisch gedeelte van het centraal examen vmbo geen gecommiteerden aangewezen.
4. De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

4.5 Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor Examens.
4. Het College voor Examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal leerlingen, het Centraal Examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor Examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, leveren de leerlingen de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor Examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de leerlingen worden teruggegeven.
6. Het College voor Examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.

4.6 Centraal Examen voorlaatste leerjaar

1. In afwijking van artikel 4.5.2 tweede lid kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste leerjaar toelaten tot het Centraal Examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Indien het eerste lid wordt toegepast, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak van het Centraal Examen in dat leerjaar.
3. Na vaststelling van het eindcijfer of de eindcijfers maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere leerling bekend.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.

4.7 Examenrooster

Het examenrooster wordt minimaal een maand voor aanvang van het Centraal Examen door de school aan de leerlingen van de afdelingen vmbo-bb en vmbo-kb bekend gemaakt. De roosters van de afdelingen vmbo-tl en havo worden landelijk vastgesteld en gepubliceerd op examenblad.nl.

4.8 Innemen van Centraal Examenwerk

1. De leerling levert zijn werk bij één van de surveillanten in. Aan het einde van de zitting controleert een van de surveillanten of alle leerlingen hun werk hebben ingeleverd. Het inleveren van het gemaakte werk (inclusief alle bijlagen) is de verantwoordelijkheid van de leerling.
2. De surveillant ziet er op toe dat leerlingen bij het innemen van schriftelijk werk:
  - a. op het eerste blad hebben vermeld hoeveel blaadjes zij inleveren;
  - b. op ieder blad het nummer van het betreffende blad hebben vermeld.
3. De surveillant die uitwerkingen van een examen inneemt, controleert of het aantal ingeleverde blaadjes klopt met het aangegeven aantal.
4. In geval van het maken van een centraal examen op een computer moet de leerling

samen met de surveillant bij inname van het werk controleren of de digitale bestanden daadwerkelijk zijn opgeslagen.

5. De surveillant noteert op het proces-verbaal de tijd waarop de leerling het examenwerk heeft ingeleverd.
6. Alle surveillanten ondertekenen de processen-verbaal.
7. Op het proces-verbaal wordt vermeld welke surveillant(en) het examenwerk heeft/hebben ingenomen/gecontroleerd.
8. De aan de leerlingen voorgelegde opgaven voor een toets van het Centraal Examen blijven in het examenlokaal.
9. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de leerlingen de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij een van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de leerlingen worden teruggegeven.

4.9 Te laat komen bij Centraal Examen

Te laat komen tot 30 minuten na aanvang van een zitting van het Centraal Examen:

1. De surveillant wordt geacht een leerling tot maximaal 30 minuten na aanvang van een zitting van het Centraal Examen toe te laten.
2. De eindtijd blijft gelijk, tenzij nog tijdens de zitting in overleg met de inspectie anders wordt besloten. Als tijdens de zitting geen contact met de inspectie mogelijk is, neemt de directeur zelf de beslissing en meldt deze aan de inspectie.
3. De surveillant maakt op het proces-verbaal melding van het te laat komen en de eventuele gevolgen hiervan (al dan niet verlenging van de eindtijd).

Te laat komen vanaf 30 minuten na aanvang van een zitting van het Centraal Examen:

1. De surveillant mag een leerling die meer dan 30 minuten te laat komt na aanvang van een zitting van het Centraal Examen niet meer tot het examen toelaten. Er is in dat geval sprake van verhindering.
2. De surveillant maakt op het proces-verbaal melding van het te laat komen.
3. De examencommissie beslist of er sprake is van te laat komen met geldige reden.
4. De examencommissie informeert de leerling schriftelijk over de consequenties van het te laat komen.
5. De directeur wijst op de beroepsmogelijkheid.

Te laat komen bij een digitaal centraal examen op een flexibel tijdstip of bij een CSPE:

1. Indien de leerling met een legitieme reden te laat is bij een digitaal examen op een flexibel tijdstip of een CSPE, bepaalt de directeur wanneer de leerling het examen kan inhalen.

4.10 Verhindering Centraal Examen

1. Indien een leerling op een bepaalde dag verhinderd is examen te doen, neemt deze of de wettelijke vertegenwoordiger zo spoedig mogelijk contact op met de examencommissie. In alle gevallen moet de afmelding schriftelijk worden bevestigd. In geval van ziekte neemt de schoolarts, met toestemming van de leerling, contact op met de behandelend arts.
2. De surveillant maakt op het proces-verbaal melding van de afwezigheid.
3. De examencommissie hoort de leerling.
4. De examencommissie stelt vast of de genoemde reden een al dan niet geldige reden is voor verhindering.
5. Indien er sprake is van een geldige reden van verhindering informeert de directeur de leerling mondeling of via een aangeschreven brief over de consequentie: het alsnog afleggen van een examenonderdeel/examenonderdelen in het volgende tijdvak, voor ten hoogste twee toetsen per dag. Bij een digitaal examen op een flexibel tijdstip of een CSPE beslist de directeur op welk tijdstip het examenonderdeel alsnog kan worden afgelegd.
6. Indien er in het tweede tijdvak eveneens sprake is van een geldige reden van verhindering, of wanneer een leerling het Centraal Examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien,

wordt de leerling in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak zijn/haar examen te voltooien.

7. De leerling meldt zich zo spoedig mogelijk met tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de leerling waaruit deze toepassing bestaat. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatscommissie het resultaat mee aan de directeur.
8. Indien er sprake is van verhindering zonder geldige reden besluit de directeur welke maatregelen, genoemd in artikel 4 lid 2, genomen worden. De directeur informeert de leerling hier schriftelijk over. De directeur informeert de leerling schriftelijk over de wijze waarop en of het Centraal Examen zal worden afgerond.

4.11 Ziek of onwel worden tijdens het Centraal Examen

1. Indien de leerling tijdens het Centraal Examen onwel of onmachtig wordt om het examen af te ronden, meldt hij/zij dit aan de leider van de zitting. Deze noteert dit op het proces-verbaal. De leerling levert het werk in en verlaat, onder begeleiding van een surveillant, de examenruimte. Hij/zij meldt zich direct bij de adjunct-directeur. Een eventueel digitaal device mag niet worden meegenomen.
2. Indien de leerling het examen niet kan afmaken, gaat de examensecretaris tijdens de zitting na of de leerling het examen later op diezelfde dag kan voortzetten. De examensecretaris overlegt hierover met de inspectie. Als de leerling het examen op diezelfde dag kan voortzetten, dient de leerling tot die tijd in quarantaine te worden gehouden.
3. Indien de leerling het examen niet op dezelfde dag kan voortzetten, verzoekt de examensecretaris de inspectie per omgaande om het tijdens de zitting gemaakte examenwerk ongeldig te verklaren. Wanneer de inspectie het werk ongeldig verklaart, wordt de leerling voor het betreffende examen verwezen naar het volgende tijdvak. Bij digitale examens op een flexibel tijdstip en CSPE's beslist de examencommissie over het moment van inhalen.
4. De directeur informeert de leerling schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

4.12 Onregelmatigheden bij het centraal examen

1. Indien een surveillant waarneemt dat een leerling zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de leider van de zitting en de betreffende leerling hier onmiddellijk van in kennis.
2. De leerling wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken.
3. De leerling krijgt een nieuw antwoordblad. Op het oorspronkelijke blad wordt een melding van fraude aangetekend. Dit blad wordt vervolgens ingenomen.
4. De leider van de zitting maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal.
5. Na afloop van het examen wordt de directeur van het voorval in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord. Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de directeur een beslissing. Mogelijke maatregelen zijn beschreven in artikel 2.6 lid 1.
6. De leerling en diens ouder(s)/verzorger(s), worden door de examensecretaris schriftelijk van de beslissing van de directeur in kennis gesteld. De leerling wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid.
7. De examensecretaris stelt de inspectie op de hoogte van de beslissing van de directeur.

5. UITSLAG, HERKANSINGEN EN DIPLOMERING

5.1 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het Centraal Examen. Indien de uitkomst van de berekening, niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien voor een vak alleen een schoolexamen is afgenomen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Dit combinatiecijfer wordt afgerond op het nabij liggende gehele getal (,4 of minder naar beneden en ,5 of meer naar boven).

5.2 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 48 en 49, en voor zover van toepassing artikel 52a van het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo.
2. De uitslag luidt "geslaagd voor het eindexamen" of "afgewezen voor het eindexamen". (N.B. In het geval van een gespreid examen ontvangt de leerling in het eerste jaar van dat examen géén uitslag.)

5.3 Uitslag

Zie beleid overgangsnormen en slaag-zakregeling.

5.4 Combinatiecijfer

Bij de uitslagbepaling wordt in 4 havo het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak: CKV, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Geen van de onderdelen mag lager dan een vier zijn. Het profielwerkstuk moet met een voldoende afgesloten worden. Het combinatiecijfer wordt meegenomen naar 5 havo en kan derhalve worden gebruikt als compensatiecijfer bij het eindexamen.

5.5 Algemeen

1. De leerling, die eindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing.
2. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere leerling bekend, onder mededeling van de mogelijkheid tot herkansing.
3. De uitslag is de definitieve uitslag indien geen gebruik van het recht op herkansing gemaakt wordt.

5.6 Extra vak

Heeft een leerling in meer vakken dan het vereiste minimum examen gedaan, dan kan een extra vak buiten beschouwing worden gelaten. Als daardoor de leerling kan slagen, moet dat zelfs gebeuren. De leerling bepaalt of het resultaat van het extra vak op de cijferlijst wordt vermeld.

5.7 Cum Laude havo

De leerling moet een 8,0 of hoger hebben voor het gemiddelde van de eindcijfers voor:

- de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel;
- het combinatiecijfer;
- de vakken in het profieldeel;
- het vak met het hoogste eindcijfer in het vrije deel.

Daarnaast mag je niet lager dan eindcijfer 6 en niet lager dan de beoordeling 'voldoende' hebben voor de vakken die meetellen voor de eindexamen. De rekentoets telt niet mee.

5.8 Cum Laude vmbo-tl

De leerling moet een 8,0 of hoger hebben voor het gemiddelde van de eindcijfers voor:

Nederlands;

Engels;

Maatschappijleer;

de algemene vakken in het profieldeel;

het vak met het hoogste eindcijfer in het vrije deel.

Je berekent het gemiddelde door de eindcijfers op te tellen en te delen door het aantal vakken.

Ook mag je geen eindcijfer lager dan een 6 en niet lager dan de beoordeling 'voldoende' hebben voor de vakken die meetellen voor de eindexamen. De rekentoets telt niet mee.

5.9 Cum Laude vmbo-bb vmbo-kb

De leerling moet een 8,0 of hoger hebben voor het gemiddelde van de eindcijfers voor:

Het profielvak;

De 2 algemene vakken van het profieldeel;

Het combinatiecijfer (gemiddelde eindcijfer van de beroepsgerichte keuzevakken).

Je berekent het gemiddelde door de eindcijfers op te tellen en te delen door het aantal vakken.

Ook mag je geen eindcijfer lager dan een 6 en niet lager dan de beoordeling 'voldoende' hebben voor de vakken die meetellen voor de eindexamen. De rekentoets telt niet mee.

5.10 Herkansing centraal examen

1. Elke leerling heeft het recht voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd in het tweede tijdvak of indien artikel 30, lid 6 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
2. Een leerling die gebruik wil maken van de herkansing, doet daartoe een schriftelijk verzoek aan de directeur vóór een door de directeur te bepalen tijdstip. (Hiervoor ontvangt de

- leerling een formulier tijdens het uitreiken van de voorlopige cijferlijsten.)
3. De directeur hanteert een opgavetermijn voor de herkansing die gezien de noodzakelijke administratieve voorbereiding en afhandeling eerder sluit dan de termijn die door de CvE aan de school is opgelegd.
  4. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
  5. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 van het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo en wordt deze aan de leerling bekendgemaakt.
  6. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste leerjaar wordt het eindcijfer aan de leerling bekend gemaakt.
  7. Het praktijkexamen intersectoraal mag altijd herkanst worden door de leerling.

5.11 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt aan elke leerling die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - b. voor vwo en havo de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
  - c. voor mavo/vmbo het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk,
  - d. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
  - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in mavo/vmbo,
  - f. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
  - g. de uitslag van het eindexamen.
  - h. de vermelding cum laude staat bovenaan het diploma, recht onder diploma en de vermelding van de schoolsoort.
2. De directeur reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde leerling een diploma uit, waarop het profiel of de leerweg is vermeld die bij de bepaling van de uitslag is betrokken.
3. Indien een leerling examen heeft afgelegd in meer vakken dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de leerling daartegen bezwaar heeft.
4. Onze minister stelt het model van de cijferlijst vast.
5. De directeur en de secretaris van het eindexamen, tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
6. Voor eindexamens, afgelegd in het voorlaatste schooljaar, verstrekt de directeur de leerling een voorlopige cijferlijst, conform het gestelde in artikel 52a van het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo.

5.12 Duplicaten

Het is wettelijk niet toegestaan dat de school duplicaten van diploma's, certificaten en cijferlijsten verstrekt. Als een leerling één van deze documenten is kwijtgeraakt kan contact gezocht worden met DUO.

5.13 Gegevensverstrekking aan de Minister

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers in het voorlaatste leerjaar, voor zover van toepassing en na vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan DUO en aan de inspectie een lijst waarop voor alle leerlingen zijn vermeld:

- a. het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
- b. de vakken waarin examen is afgelegd;
- c. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk betrekking heeft en de beoordeling en het thema van het sectorwerkstuk;

- d. de cijfers van het centraal examen;
- e. de eindcijfers;
- f. de uitslag van het eindexamen.

5.14 Bewaren examenwerk

1. Het schoolexamen wordt op school bewaard tot einde van het schooljaar waarin het is gemaakt. Een kandidaat heeft een inzage recht. Echt bij aanvang van een volgende toetsperiode geldt een gegeven se cijfer als definitief vastgesteld. In de laatste toetsperiode van het schooljaar geldt op het moment van aanvang van de bevorderingsvergadering een gegeven SE-cijfer als definitief vastgesteld.
2. Het werk van het centraal examen en de rekentoets van de kandidaten met een compleet stel bij de centrale examens gebruikte opgaven van het centraal examen en de lijst met gegevens conform artikel 56 van het Eindexamenbesluit, ondertekend door de directeur van de school en de secretaris, worden gedurende tenminste 6 maanden na de vaststelling van de uitslag, in het archief van de school bewaard en zijn ter inzage voor belanghebbenden.

5.15 Inzage van centrale examens

1. Nadat de uitslag is bepaald kan een leerling op verzoek (een kopie van) het gemaakte examen op school inzien. Het maken van foto's of kopieën door de leerling is niet toegestaan. De examensecretaris geeft – hiertoe gemachtigd door de directeur - toestemming tot inzage in het centraal examenwerk.
2. De examensecretaris draagt er zorg voor dat inzage geschiedt onder toezicht van een vakdocent en volgens de regels. Het examen en/of de kopieën van het examen worden na inzage ingeleverd bij de examensecretaris. Het is niet toegestaan kopieën mee te geven aan de leerling, dan wel de begeleider, of deze buiten het gebouw te brengen.
3. De leerling kan bij de inzage een ouder/verzorger meenemen.
4. Inzage van digitaal gemaakt (gesloten) werk geschiedt uitsluitend vanaf beeldscherm, in aanwezigheid van de examensecretaris.
5. Tijdens inzage van digitaal gemaakt werk mogen geen aantekeningen worden gemaakt.

5.16 Spreiding examen

1. Het bevoegd gezag kan, na de inspectie te hebben gehoord, toestaan dat ten aanzien van een leerling die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een leerling die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de leerling onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in al zijn eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.
2. De regeling, vermeld in artikel 59 van het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo- vbo, is van toepassing.

6. OVERIGE BEPALINGEN

1. Bij ziekte of een wilsonafhankelijke omstandigheid dient de leerling zich op de dag van het SE vóór 9.00 uur telefonisch af te melden. Indien een leerling door ziekte of een wilsonafhankelijke omstandigheid is verhinderd aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, kan hij/zij een schriftelijk verzoek tot inhalen indienen bij de secretaris van de examencommissie of diens vervanger, zo mogelijk tegelijk met bewijsstukken. Het verzoek moet worden ingediend binnen vijf schooldagen nadat het SE is afgenomen, dan wel binnen vijf schooldagen nadat de leerling weer op school is. De secretaris of diens plaatsvervanger beoordeelt het ingediende verzoek tijdens de examencommissie vergadering.
2. De teksten van werkstukken, onderzoeksverslagen en dergelijke worden door de leerling zelf geschreven. Als tekstdelen van anderen worden overgenomen, dan dient dit onder bronvermelding te gebeuren. Indien blijkt dat het werkstuk, onderzoeksverslag en dergelijke geheel of gedeeltelijk niet door de leerling is gemaakt, kan het cijfer 1,0 (of de beoordeling "onvoldoende" voor een handelingsopdracht) worden toegekend door de directeur.
3. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de leerling die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor een of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de leerling voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. De herkansing omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Voor leerlingen die willen herprofileren geldt dit recht ook. Dit herkansing zal worden afgenomen in de eerste twee periodes van het eindexamenjaar.

7. INFORMATIE VOOR EXAMINATOREN

7.1 Informatie examens per vak en niveau www.examenblad.nl

7.2 Protocol geheimhouding CSPE en protocol geheimhouding digitale examens

De examinatoren en surveillanten die te maken hebben met het CSPE en digitale examens moeten tekenen voor geheimhouding van die examens. Dat zal gaan via een digitaal formulier.

8. DE EXAMENCOMMISSIE

8.1 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

- 1 Een examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden
  - a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen),
  - b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen,
- 2 De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
- 3 Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
- 4 De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.

8.2 Benoeming en samenstelling van de examencommissie

1 Het bevoegd gezag stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.

2 Het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.

3 Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.

4 Leden van het bevoegd gezag worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.

5 Het Eindexamenbesluit geeft de directeur een groot deel van de eindverantwoordelijkheid voor het proces van de examinering en daarmee ligt het voor de hand – om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen - dat deze niet wordt benoemd in de examencommissie. Het is echter aan het bevoegd gezag om daarin een keuze in te maken.